Obecný
spravodajca 2
Spišský Štiavnik XVI - 2019

Vážení spoluobčania !

Po marcových prezidentských voľbách po mohutnej volebnej kampani zvíťazila pani Zuzana Čaputová - v konečnom dôsledku aj v našej obci a ostáva nám zablahoželať jej a veriť, že bude dobrou prezidentkou pre nás všetkých a aj pre náš región.

25. mája nás čakajú voľby do Európskeho parlamentu. Doteraz sa ich však zúčastnilo od vstupu do Európskej únie - celkom trikrát vždy najmenej voličov a v takomto priemere sme volili aj u nás v Spišskom Štiavniku. Z jednotlivých analýz a prieskumov vieme, že hlavne mladí ľudia akoby európske voľby bojkotovali. Pritom mladí ľudia asi najviac využívajú naše členstvo v EÚ a to predovšetkým pri riešení zamestnania. Je preto naozaj dôležité, aj napriek problémom s migráciou a inými globálnymi problémami, či konkurenčným prostredím, z ktorého nám vyplývajú niekedy nepochopiteľné povinnosti, uvedomiť si, že sami už nič nezmôžeme a ak máme možnosť zvoliť, kto nás v tejto štruktúre bude zastupovať, treba to využiť. Zbytočne budeme potom kritizovať a vyjadrovať nespokojnosť s tým, čo sa na úrovni Európskeho parlamentu deje. Európska únia zohráva v posledných dvoch desaťročiach dôležitú úlohu v rozvoji Slovenska, keďže približne 80 % objemu jeho verejných investícií pochádza v súčasnosti z EÚ. Aj tieto voľby v obci prebehnú v Urbárskom dome, kde budú opäť otvorené dva okrsky od 7.00 do 22.00 hod. Nezabúdajme na to, že ak budeme nútení v tento deň vycestovať mimo obce, vieme Vám na obecnom úrade vystaviť voličský preukaz. No voľby v obci, či v štáte nie sú zďaleka jedinou témou, ktorá nám ukladá povinnosti v rámci prenesného výkonu štátnej správy. Prvý štvrťrok v každom novom roku je obdobím bilancovania, hodnotenia hospodárenia a analýz, výkazníctva a štatistického zisťovania a to nielen na obecnom úrade, ale aj hodnotením práce a rozpočtov, či plánov všetkých našich spoločenských, záujmových organizácií, príspevkových a rozpočtových organizácií obce. V konečnom dôsledku každý dobrý hospodár, podnikateľ, či živnostník, ale aj každá zodpovedná rodina v obci tiež bilancuje. Čo sa podarilo, v čom treba pridať, v čom sa dá uskromniť, kde treba ušetriť a od toho sa potom odvíja životná úroveň v našej obci. Aj my na obecnej pôde ešte stále bilancujeme, momentálne prebieha audit hospodárenia obce a čaká nás schválenie záverečného účtu. V školách momentálne prebiehajú zápisy detí, sme po monitoringu a možno využijem príležitosť, aby som všetkým našim učiteľom zablahoželala k nedávnemu sviatku všetkých učiteľov, ktorý u nás oslavujeme 28. marca. Hovorí sa, že obyčajný učiteľ učí, dobrý učiteľ vysvetľuje, vynikajúci učiteľ demonštruje, veľký učiteľ inšpiruje svojich zverencov na celý život. Tak si naozaj poprajme, aby nám všetci veľkí učitelia v Spišskom Štiavniku zostali, aby vo svojej profesii našli naozaj to, čo ich inšpirovalo byť učiteľmi. A k tomu všetkému predovšetkým veľa pevného zdravia, tvorivosti a odhodlania robiť aj s deťmi, u ktorých sa niekedy výsledky akejkoľvek snahy o naučenie nedostavia skoro vôbec. Okrem prípravy menších i väčších investičných projektov, z ktorých niekoľko už bolo zaslaných so žiadosťami o ich financovanie na jednotlivé ministerstvá sme sa pustili do príprav 51. ročníka jazdeckých pretekov v parkúrovom skákaní jazdcov - Štiavnická podkova v spolupráci s TJ a ďalším zložkami v obci. Konať by sa mali v nedeľu 16. júna a bude to opäť Deň obce Spišský Štiavnik so všetkými atrakciami, ktoré už tradične každý rok pripravujeme. Čaká nás oslava 70. výročia organizovaného športu v obci Spišský Štiavnik a okrem výnimočnej publikácie o futbale v obci, ktorá je už pomaly spracovaná, to budú oslavy, ktoré by mali pripomenúť každému význam športu v živote každého človeka. Hneď od začiatku nového volebného obdobia so súčasnými poslancami OZ, odborným tímom historikov, ako aj milovníkmi histórie z našej obce sme sa pustili do rozsiahlej monografie o Spišskom Štiavniku. Chcela by som poprosiť všetkých občanov, ktorí vlastnia tie najstaršie fotografie - hlavne zo spoločenského života v obci, zo športového, kultúrneho života, z pracovného prostredia možno na družstve, z výstavby v obci, z významných udalostí a osláv aby nám ich priniesli. Potešili by sme sa, keby ste našli staré zápisky z denníkov, či z kníh, možno pesničky, či básničky, ktoré ešte nikdy neboli verejne publikované a nechcete si ich uchovať iba pre seba a viete, že by boli obohatením nášho spoločného kultúrneho dedičstva - neváhajte a prineste. My Vám ich po odskenovaní hneď za počkaním vrátime. Odborná komisia posúdi ich historickú hodnotu a publikáciu. Chcela by som tiež poprosiť občanov na ulici Hlavnej o zhovievavosť pri príprave projektu na realizáciu chodníka po pravej strane - smerom na Kaštieľ.

(Pokračovanie na strane 3)

Obsah

Voľby prezidenta v našej obci **2**

Fašiangový sprievod masiek **3**

Ozvena nás zabávala opäť... **4**

Kronika **4**

Výročná členská schôdza SČK **5**

VIII. ročník štiavnického plesu **6**

Zásahy hasičov **6**

Hĺbka Veľkej noci 7

Andersenova noc v škole **8**

Výstava „NAJ“ kníh **8**

Štát si otestoval deviatakov **9**

Karneval v škôlke **9**

Smutná Veľká noc v roku 1906 **10**

Podporné pohrebné združenie **12**

Spoločenská kronika

I. ŠTVRŤROK 2019

Novorodenci
- Viera Pačanová
- Tomáš Ščuka
- Anna Lacková
- Evelin Davidová
- Dominik Petráš
- Lucia Štajerová
- Silvia Štajerová

Blahoželáme jubilantom

60 rokov
- Ing. Daniela Mackových, Mlynská
- Rastislav Javorský, Kvetná
- Ružena Rusnáková
- Ing. Miroslav Hodák, Hlavná
- Václav Pospíšil, Mar. námestie

65 rokov
- Ing. Milan Mackových, Mlynská
- Viera Paulisová
- Jozef Maliňák, Hlavná
- Marta Chripková, Kláštorná
- Jozef Česla, Mar. námestie
- Lydie Lacková, Priečna
- Katarína Zavadská, Lúčna
- Jozef Kostolník, Hlavná

70 rokov
- Agnesa Valtošová, Slnečná
- Anna Šutáková, Mlynská

75 rokov
- Anna Martinková, Kvetná

80 rokov
- Mgr. Štefan Valentovič, Slnečná
- František Dolák, Kvetná
- Jozef Mlynarčík. Lúčna

90 rokov
Margita Martinková, Mar. námestie

Prajeme im pevné zdravie!

Opustili nás
- Katarína Pačanová
- Koloman Lacko
- Martin Martinko

Demografické údaje
K trvalému pobytu sa v I. štvrťroku 2019 prihlásili desiati občania, odsťahovalo sa tridsaťtri obyvateľov.

or

Voľby prezidenta v našej obci

Výsledky prvého kola:
Počet voličov zapísaných v zozname voličov: 1755
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní: 792 – účasť 45,1%
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku: 791
Počet platných hlasov: 784

Maroš Šefčovič – 208 hlasov – 26,5%
Zuzana Čaputová – 200 hlasov – 25,5%
Marian Kotleba – 158 hlasov – 20,2%
Štefan Harabin – 111 hlasov – 14,2%
František Mikloško – 72 hlasov – 9,2%
Milan Krajniak – 19 hlasov – 2,4%
Eduard Chmelár – 7 hlasov – 0,9%
Róbert Švec – 4 hlasov – 0,5%
Martin Daňo – 3 hlasov – 0,4%
Ivan Zuzula – 2 hlasov – 0,3%
Béla Bugár – 0 hlasov – 0,0%
József Menyhárt – 0 hlasov – 0,0%
Robert Mistrík – 0 hlasov – 0,0%
Bohumila Tauchmannová – 0 hlasov – 0,0%
Juraj Zábojník – 0 hlasov – 0,0%

Volebná komisia (autor foto: M.Javorský)

Výsledky druhého kola:
Počet voličov zapísaných v zozname voličov: 1748
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní: 519 – 29,6 účasť %
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku: 519
Počet platných hlasov: 502

Zuzana Čaputová: 336 hlasov – 66.9 %
Maroš Šefčovič: 166 hlasov – 33.1 %

Poslanecké obvody:

Kvetná - Mgr. Peter Parák
Hlavná - Ing. Michal Burda
Lúčna - Ing. Mgr. Štefan Bukovič
Priečna - Ing. Daniel Martinko, Mgr. Katarína Galasová
Mlynská - Ing. Matúš Korheľ
Kláštorná - Mgr. art. Marcel Dulovič
Slnečná - Ing. Martin Hudzík
Hornádska, Kaštieľ, Železničná stanica, Mariánske námestie - p. Róbert Martinko

Fašiangový sprievod masiek

Za sprievodu koníka s kočom a pohoničom Bartolomejom Odrobinom sme 2. marca 2019 odštartovali štvrtý ročník fašiangovej veselice. Sprievod sa vo veselej nálade premiestnil do sály urbárskeho domu, kde sa rozprúdila zábava a tanec a tým sme zavŕšili fašiangové obdobie. Tohto roku sa zúčastnilo najviac masiek, a to až 130, od najmenších škôlkarov až po seniorov z klubu dôchodcov. Všetci sa občerstvili šiškou, teplým čajom, jabĺčkami, sladkosťami a každý dostal tombolu. Masky boli krásne a zaujímavé. Tie kreatívne boli odmenené ešte v jednotlivých kategóriách hodnotnejšou cenou. Cenu pani starostky získal mladý futbalista „Messi". Mládež aj dospelí sa zúčastnili súťaže v stoličkovom tanci. Zaujímavým prekvapením bolo tanečné vystúpenie „našich námorníčok," ale krásnym ukončením akcie bol veľký ohňostroj, ktorý nám pripravila Lívia Šavelová. Ďakujeme všetkým členkám ČK za pomoc a všetkým, ktorí prispeli a sponzorovali 150 vecných cien do tomboly. Poďakovanie patrí aj p. Kataríne Slivkovej, za starostlivosť o našu urbársku sálu. My sa s Adamom Pemčákom – diskdžokejom, tešíme na fašiangovú zábavu aj na budúci rok.

Mária Mencáková

Masky (Autor foto: M. Javorský)

Masky (Autor foto: M. Javorský)

www.spisskystiavnik.sk/obecne-noviny

(Pokračovanie zo strany 1)

Prostredníctvom poslancov budete oboznámení s realizáciou práve pred vašim domom. Taktiež pripravujeme stavebné konanie na ukončenie chodníka na ulici Priečnej - ukončenie okolo autobusovej zastávky až na koniec ulice k areálu bývalého Poľnohospodárskeho družstva. Momentálne tiež pracujeme na príprave projektu na výstavbu novej Materskej školy v súvislosti s povinným zaškolením všetkých 5-ročných detí od 1.9.2020. Trápime sa s prípravou priestorov v školskej jedálni v súvislosti s tzv. obedmi pre všetkých žiakov „zadarmo" z dielne vládneho Smeru. 15. mája prebehnú v základnej škole voľby riaditeľa Základnej školy v Spišskom Štiavniku na ďalšie päťročné funkčné obdobie. Veľkú snahu vyvíjame v súvislosti s vysporiadaním pozemkov na účely individuálnej bytovej výstavby a ak sú v obci mladí ľudia, ktorí by mali záujem stabilizovať sa v obci, radi poskytneme informácie o možnosti výstavby u nás. V súvislosti s príchodom Veľkonočných sviatkov mnohí z Vás navštívia aj našich zosnulých na cintorínoch. Chcela by som Vás upozorniť, že po likvidácií veľkoobjemového kontajnera pod starým cintorínom boli rozmiestnené pri všetkých vchodoch do cintorínov menšie odpadové nádoby tzv. BOBRY. Do nich môžete hádzať suché kytice a použité obaly zo sviečok. Priestor pod plotmi cintorínov je častým terčom kontrol najmä ochranárov v súvislosti s ochrannými pásmami Hornádu, preto Vás prosím, aby ste tieto nehádzali za ploty. A aj keď argumentujete, že kytice a vence sú biologicky rozložiteľným materiálom, predsa len nánosy týchto nie sú práve najestetickejších pohľadom pri návšteve cintorína ani z jednej ani z druhej strany plota. To isté platí aj o praní kobercov v úseku Hornádu pod cintorínmi hlavne našimi rómskymi spoluobčanmi a hlavne ich sušením na brehu Hornádu. Môže sa ľahko stať, že počas kontroly budú všetky koberce odvezené. No a keď spomínam Veľkonočné sviatky, tak dovoľte i mne, vážení spoluobčania popriať Vám, aby tajomstvo a spása Zmŕtvychvstalého Ježiša priniesla Vám do života radosť a pokoj. Aby sviatočný čas, ktorého nie je až tak veľa, sme využili jeden pre druhého. Sú to sviatky, ktoré zasahujú do samotnej podstaty ľudského bytia - do srdca. A spása aj tohto sveta nespočíva v ničom inom, než v ľudskom srdci.

S úctou

Bc. Mária Klenová,
starostka obce

Z obecného zastupiteľstva

3. zasadnutie OZ/13.2.2019

OZ schválilo program OZ + doplnenie 1 bodu - poskytnutie finančnej pomoci pre S. Ž., bod 27. sa presunul ako prvý bod jednania. OZ určilo a schválilo do návrhovej a mandátovej komisie Ing. Martina Hudzíka a p. Róberta Martinka, za overovateľov zápisnice taktiež Ing. Martina Hudzíka a p. Róberta Martinka. Mandátová a návrhová komisia OZ konštatovala, že bolo prítomných 9 z 9 poslancov (100 %) a OZ bolo uznášania schopné.

OZ zobralo na vedomie kontrolu plnenia uznesení a ostávajú v platnosti uznesenia č. 93/2015 - kuka nádoby (v neskoršom znení 46/2018).

OZ schválilo zámenu nehnuteľnosti Špeciálna základná škola Spišský Štiavnik a uložilo finančnej a stavebnej komisii doladenie detailov, týkajúcich sa zámeny v súlade s predloženým znaleckým posudkom a geodetickým zameraním. OZ doporučilo starostke obce vypracovať nový geometrický plán.

OZ schválilo 500 € sociálnu výpomoc v dôsledku požiaru S. Ž., v mysle zápisnice z mimoriadneho zasadnutia sociálnej komisie zo dňa 11.2.2019 a návratný príspevok od zamestnávateľa vo forme zálohy vo výške 800 €.

OZ sa uznieslo na VZN č. 2/2019, ktorým sa určuje postup a podmienky pri poskytovaní jednorazovej dávky sociálnej pomoci a jednorazovej dávky v hmotnej núdzi obcou Spišský Štiavnik.

OZ schválilo rozpočtové opatrenie č. 1/2019 s úpravou:
a/ po doplnení výdavkovej časti 480 € zakúpenie infražiaričov z príjmovej časti „Dotácia pre DHZO MV SR“,
b/ navýšenie dotácie pre TJ obce Spišský Štiavnik z položky „Športové služby, Jazdecké preteky“ o 1000 € z dôvodu vzniku nového jazdeckého oddielu.

OZ schválilo členstvo Mgr. Silvie Bukovičovej v komisii pre kultúru, šport a školstvo a do Krízového štábu obce schválilo Ing. Mgr. Štefana Bukoviča a p. Róberta Martinka.

(Pokračovanie na strane 5)

Ozvena nás zabávala opäť...

V nedeľu, 7. apríla 2019 sme v Urbárskom dome v Spišskom Štiavniku privítali divadelný súbor Ozvena z Popradu – Stráží.

Herci nám majstrovsky predviedli satirickú komédiu Revízor od ruského prozaika a dramatika Nikolaja Vasilieviča Gogoľa. Autor svojou hrou zachytil nevzdelanosť a skazenosť úradníkov v jednom ruskom provinčnom mestečku, ktoré bolo plné korupcie a iných nerestí. Nastavil zrkadlo všetkým, ktorých charakter bol pokrivený podlízavosťou a úplatkárstvom. Námet hry získal Gogoľ od Puškina, ktorý mu vyrozprával príbeh o tom, ako bol raz počas jednej cesty považovaný za tajného vládneho úradníka. V tej dobe to nebolo nič nezvyčajné, keď do mesta prišiel vysoký úradník „inkognito“, aby sa presvedčil, či je všetko v poriadku. Režisérsku taktovku držal opäť Rudolf Kubus. Všetci herci podali vynikajúce výkony, ktoré Štiavničania, v sále obsadenej do posledného miestečka, ocenili búrlivým potleskom a záverečným standing ovation. Za všetkých prítomných sa hercom poďakovala starostka obce Bc. Mária Kleinová a odovzdala herečkám kytice. Zažili sme príjemné nedeľné popoludnie a už teraz sa tešíme na ďalšie stretnutie s Ozvenou.

Martina Mizerová

Herci pri vystúpení (Autor foto: M. Javorský)

Kronika

Kronika je kniha, ktorú človek chytí do rúk stále, keď si chce pripomenúť časy minulé, časy ktoré už nik z nás nevráti, ale spomienky uchované v kronike stále ostávajú.

Je pre mňa cťou pokračovať v týchto zápisoch do obecnej kroniky a tým i naďalej uchovávať pamäti našej obce pre generácie, ktoré prídu po nás, aby vedeli ako to v našej obci bolo, čo sa udialo, čo zmenilo, vybudovalo, kto sa narodil, kto odišiel do večnosti a ešte mnoho iných udalostí, to všetko nájdu v obecnej kronike. Chcela by som Vás občanov našej malebnej obce porosiť o vzájomnú spoluprácu a to tým, že ak máte doma v rodine u známych nejaké poznámky, zápisy našich predkov, fotografie, ktoré doposiaľ nik nepočul, nečítal, nevidel, neboli zapísané v obecnej kronike a chceli by ste, aby sa o nich dozvedeli aj iní občania, príďte a doneste tieto spomienky, fotografie na obecný úrad alebo priamo kronikárke. Za Vašu ochotu vám vopred veľmi pekne ďakuje kronikárka obce.

Mgr. K. Galasová

Výročná členská schôdza

Členovia MS SČK sa 11. februára 2019 stretli na „Výročnej členskej schôdzi“ v priestoroch klubu dôchodcov.

Zhodnotili sme rok 2018 a skonštatovali, že dvanásť uskutočnených akcii v minulom roku sa nám podarilo aj vďaka finančnej podpore z obecného úradu. Zablahoželali sme ôsmim jubilantom, poďakovali aktívnym členom aj členom DHZ a TJ za spoluprácu a naplánovali ďalšie zaujímavé podujatia na rok 2019. Viacerým rodinám sme pomohli potravinovou pomocou a v Deň narcisov sme vyzbierali a odovzdali Lige proti rakovine vyše 283,- EUR. Miestny spolok SČK v Spišskom Štiavniku má 58 členov, z toho 44 žien a 14 mužov a priemerný vek je skoro 60 rokov.

M. Mencáková

Výročná členská schôdza (Autor foto: M. Mencáková)

„Kniha prameň informácii“

Obecná knižnica v Spišskom Štiavniku bola v roku 2018 úspešná ďalším projektom z Fondu na podporu umenia a získala finančnú dotáciu vo výške 1 000,00 € a spolufinancovanie z rozpočtu obce vo výške 60,00 €.

Realizáciou tohto projektu bola obecná knižnica v priebehu rokov 2018 -2019 obohatená o 125 knižných titulov v tomto členení: 44 kusov literatúra pre mládež, 6 kusov náučná mládežnícka literatúra, 66 kusov beletria a 9 kusov náučná literatúra pre dospelých. Všetky knihy sú zaregistrované v prírastkovom zozname kníh a označené pečiatkou s textom: „Zakúpenie publikácie finančne podporil Fond na podporu umenia“ a sú umiestnené v priestoroch Obecnej knižnice v Spišskom Štiavniku pre našich čitateľov.

O.R.

fond na podporu umenia

(Pokračovanie zo strany 4)

OZ zobralo na vedomie ponuku na kúpu rodinného domu pre účely materskej školy alebo sociálneho podniku a doporučilo komisii výstavby vykonať obhliadku ponúkanej nehnuteľnosti.

OZ schválilo rozdelenie poslaneckých obvodov.

Poslanecké obvody:
Kvetná - Mgr. Peter Parák
Hlavná - Ing. Michal Burda
Lúčna - Ing. Mgr. Štefan Bukovič
Priečna - Ing. Daniel Martinko, Mgr. Katarína Galasová
Mlynská - Ing. Matúš Korheľ
Kláštorná - Mgr. art. Marcel Dulovič
Slnečná - Ing. Martin Hudzík
Hornádska, Kaštieľ, Železničná stanica, Mariánske námestie - p. Róbert Martinko

OZ schválilo za kronikárku obce Spišský Štiavnik Mgr. Katarínu Galasovú v platnosťou od 1.1.2019.

OZ schválilo
a/predloženie žiadosti o NFP za účelom realizácie projektu „Zlepšenie bývania pre MRK v obci Spišský Štiavnik“, realizovaného v rámci výzvy OPLZ-PO6-SC611-2018-2, ktorého ciele projektu sú v súlade s platným programom rozvoja obce Spišský Štiavnik a platným územným plánom obce Spišský Štiavnik,
b/ zabezpečenie povinného spolufinancovanie projektu žiadateľom obcou Spišský Štiavnik vo výške min. 5 % z celkových oprávnených výdavkov. Spôsob financovania projektu bude vo výške spolufinancovania z vlastných zdrojov obce Spišský Štiavnik,
c/ zabezpečenie financovania neoprávnených výdavkov, ktoré vzniknú v priebehu realizácie projektu a budú nevyhnutné na dosiahnutie jeho cieľa,

OZ zobralo na vedomie hodnotu znaleckého posudku k majetko -právnemu usporiadaniu Domu dôchodcov a uložilo finančnej komisii konzultovať znalecký posudok s Ing. Brunom Borošom - zhotoviteľom.

OZ zobralo na vedomie vzdanie sa funkcie hlavného kontrolóra obce Spišský Štiavnik a vyhlásilo voľby hlavného kontrolóra.

OZ zobralo na vedomie žiadosť o predaj pozemku K. K., Spišský Štiavnik a doporučilo geometrický plán odkonzultovať so zhotoviteľom.

(Pokračovanie na strane 6)

(Pokračovanie zo strany 5)

OZ zobralo na vedomie žiadosť o predaj pozemku R. Č., Spišský Štiavnik, doporučilo komisii výstavby zaoberať sa predmetnou žiadosťou a doporučilo vstúpiť do jednania s pani Zemianekovou za účelom riešenia IBV v rómskej osade.
OZ nesúhlasilo s umiestnením stávkovej kancelárie ORION TIP, s.r.o., Poprad.
OZ neschválilo žiadosť o sponzorský príspevok pre J. L. a J. P., Spišský Štiavnik a doporučilo im obrátiť sa so žiadosťou na TJ Spišský Štiavnik.
OZ zobralo na vedomie žiadosť S. Š., Spišský Štiavnik a doporučilo komisii výstavby zistiť podmienky pre zriadenie iného práva k žiadanému pozemku.
OZ zobralo na vedomie žiadosť M. Š. a manželky A. Š. a E. H. a manželky V.H. o vybudovanie inžinierskych sietí a prístupovej cesty a doporučilo starostke obce vstúpiť do jednania s majiteľmi pozemkov, na ktorých by sa tieto siete dali vybudovať.
OZ zobralo na vedomie Uznesenie OR PZ Poprad - zastavenie konania.
Tiež zobralo na vedomie žiadosť o vyriešenie problému s kanalizáciou „cintorín" P. T., Spišský Štiavnik a doporučilo komisii výstavby zaoberať sa touto problematikou.
OZ zrušilo uznesenie č. 25/2019 zo dňa 14.12.2018 a doporučilo starostke obce zámer odpredaja pozemku v zmysle osobitného zreteľa L. Š. a manželka M.Š., Spišský Štiavnik.

OZ schválilo plán kontrolnej činnosti na 1. polrok 2019.
OZ neschválilo žiadosť M. P., Spišský Štiavnik z dôvodu vyčerpania finančných prostriedkov na toto obdobie v súvislosti s požiarom S. Ž.
OZ schválilo žiadosť ZMOS - poskytnutie emailových adries poslancov OZ pre potreby ZMOS.
OZ doporučilo starostke obce zahájiť výberové konanie na zhotovenie projektovej dokumentácie chodníka na ul. Hlavnej a ukončenie chodníka na ulici Priečnej.
OZ doporučilo priestupkovej komisii riešiť problematiku chovu včiel v obci Spišský Štiavnik.

4. zasadnutie OZ/4.3.2019

OZ schválilo program OZ.
Do návrhovej a mandátovej komisie schválilo Ing. Martina Hudzíka a Ing. Daniela Martinka. Mandátová a návrhová komisia OZ konštatovala, že bolo prítomných 9 z 9 poslancov (100 %) a OZ bolo uznášania schopné.

(Pokračovanie na strane 7)

VIII. ročník štiavnického plesu

Fašiangy Turíce veľká noc príde ... to sú slová známej ľudovej pesničky. Fašiangy ... . Podľa prameňov z obdobia Veľkej Moravy sa u nás v 9. storočí používal termín mjasopust (koniec jedenia mäsa pred pôstom). V Česku sa toto slovo zachovalo ako masopust, na Slovensku sme však neskôr prebrali nemecký názov fašiangy (fašangy). Je to prechodné obdobie medzi zimou a jarou. Ak by sme pátrali ďalej, tak by sme sa dozvedeli že zvyky v tomto období sa podľa regiónu líšia. Jedným spoločným znakom pre každý región je, že je to obdobie zábav a plesov a nie je to inak ani v našej obci. Tohtoročný už VIII. ročník Štiavnického plesu bol naplánovaný až na koniec fašiangového obdobia. Tento ples sa z roka na rok teší väčšej obľube a lístky boli vypredané už pred Vianocami. Ten kto si počkal a zúčastnil sa, mi dá určite za pravdu, že tento ročník sa obzvlášť vydaril. Pre 112 zúčastnených bol pripravený bohatý kokteil zábavy a občerstvenia. Hudobnú taktovku tento rok prevzala skupina Montana Band z Bardejova, ktorá svojim profesionálnym prístupom a bohatým repertoárom ulahodila snáď každému zábavy chtivému uchu. Chutné plesové menu pripravil Motorest Dávid Hôrka. Plesovú atmosféru doplnilo tanečné vystúpenie našich cvičiteliek a vystúpenie Folklórnej skupiny Batizovce. Mladí ľudia v pestrofarebných krojoch rozvírili tanečný parket a pre účastníkov si pripravili klobúkový a fľaškový tanec. Tradične nechýbala pestrá tombola, veď 64 cien hovorí samo za seba. Veľké poďakovanie patrí všetkým sponzorom, ktorí tieto ceny venovali. Nedá mi v tom článku nespomenúť slová kapelníka skupiny Montana Band, keď sme sa ráno lúčili : „Máte tu na vašom Štiavnickom plese úžasných ľudí, ktorí sa prišli dnes baviť a bavia sa od prvého taktu. Sú štyri hodiny ráno a stále plný parket taký, aký bol pri prvej skladbe. Hrať pre takýchto ľudí z pohľadu nás- kapely, je super a radi sa sem vrátime." Takže sa môžeme tešiť na ďalší ročník a pre zaujímavosť prvé rezervácie sme už prijali. Tak dovidenia na IX. ročníku Štiavnického plesu.

RM

Ples (Autor foto: M. Javorský)

Od začiatku roka zasahovali naši hasiči už 8-krát

25.01.2019 o 09,15 hod. nebol ozajstný požiar, či iný živel, ale Okresné riaditeľstvo HaZZ si u našich hasičov overilo pripravenosť jednotky DHZO

11.02.2019 sa o 4,23 hod. horel príbytok v rómskej osade v Spišskom Štiavniku

23.02.2019 o 16,50 bol vyhlásený poplach, pretože horela lúka za cintorínom v Spišskom Štiavniku

24.02.2019 o 16,15 hod. znova horela lúka za cintorínom

21.03.2019 o 17,27 hod. horela tráva pri železničnej trati medzi obcami Sp.Štiavnik a Vydrník

31.03.2019 o 18,35 hod. horela lúka pri rómskej osade

01.04.2019 o 09,05 hod. horelo okolie železničnej trate medzi stanicami Sp.Štiavnik-Vydrník

03.04.2019 o 9,27 hod. v rómskej osade horeli 2 osobné automobily

MM

Hĺbka Veľkej noci

Tak , ako po iné roky aj v tomto roku slávime Veľkonočné sviatky. Istotne vieme, že je to pohyblivý sviatok s rovnakým obsahom, aj keď každoročne s iným dátumom.

Dátum Veľkej noci stanovil Nicejský koncil, ktorý bol v r. 325. Slávime ju každoročne prvú nedeľu, po prvom splne, po jarnej rovnodennosti. Preto sa teda dátum Veľkej noci môže odlišovať medzi jednotlivými rokmi až o viac ako jeden mesiac (od 22. marca do 25.apríla). Veľká noc sa slávila aj v Starom zákone a jej slávenie je predobrazom kresťanskej Veľkej noci . Je veľmi dobre poznať tradície slávenia Veľkej noci u židov. Tak ako u nás kresťanov, tak aj u židov je to najväčší sviatok . Židia si spomínajú, ako ich Boh vyviedol z Egypského zajatia. V hebrejskom jazyku sa tento sviatok nazýva Pesach. Znamená odchádzanie, obídenie alebo vyhnutie sa. Keďže židia odchádzali z Egypta náhle v zhone, nemali dostatočný čas na prípravu kysnutého cesta na chlieb. Odchádzali len s nevykysnutým cestom, z ktorého piekli placky a preto sa tento sviatok volá aj sviatkom nevykysnutého cesta a jeho symbolom je maces. Pesach sa u židov slávi približne 3300 rokov. Židia Ježiša za prisľúbeného mesiáša neprijali a tak naďalej očakávajú mesiáša. Pri múre nárekov sa modlia za jeho skorý príchod. Nájdu sa však aj príslušníci tohto národa, ktorí začínajú Ježiša spoznávať ako - „Slávu Izraela"- teda prisľúbeného mesiáša a títo sa nazývajú „Mesiášski židia". Mesiášski židia spájajú starozákonne slávenie Veľkej noci s Kristom – Božím synom. Ježiš spolu so svojimi učeníkmi si zasadol za slávnostne prestretý stôl tak, ako všetci ostatí aj on a jeho učeníci slávil ho podľa hagady. Hagada je súbor pravidiel, ktoré zabezpečujú úzky vzťah medzi slávením sederovej večere a biblickým textom. Seder znamená poriadok. Tak ako čítame vo svätom písme, nádherne mu prestreli v hornej sieni. Do prostriedku mu dali sederový tanier s tromi macesmi a všetko to, čo pripomína vyjdenie Izraelitov z Egypského zajatia. Vedľa sederovho taniera postavili Eliášov kalich. Najvzácnejší pohár, ktorý doma mali. Tu môžeme pekne pochopiť odkiaľ Ježiš po večeri zobral chlieb a vzdával nad ním vďaky a povedal: „ Toto je moje telo..." Počas večere sa vypijú štyri poháre vína. Každý pohár má svoje zvláštne meno. Prvý: „boli sme vyvedení ", druhý: „boli sme zachránení", tretí: „boli sme vykúpení" a štvrtý: „boli sme prijatí". Iba ten piaty kalich, kalich Eliášov zostáva nedotknutý. Ježiš zobral tento kalich a hovoril :„Tento kalich je nová zmluva mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás ..." Cirkev, ktorú Ježiš založil, slávi jeho odkaz na jeho pamiatku už 2 000 rokov a cez Veľkonočné sviatky si pripomíname všetky posledné udalosti Ježišovho života. Nie len poslednú večeru, ale aj úzkosť Gecemanskej záhrady, jeho zradu Judášom, odsúdenie, bičovanie a tŕním korunovanie, krutosť a lásku Veľkého piatku, nesenie kríža a bolestnú smrť na kríži, ale v neposlednej miere nesmieme zabudnúť na najväčší význam Veľkej noci a to na Ježišovo zmŕtvychvstanie, ktoré je základom našej viery . Márne by bolo naše kázanie, keby Kristus nevstal z mŕtvych.

Mgr. Daniel Šalát

Tradičným symbolom Veľkej noci sú maľované vajíčka. Tieto sú dielom Ľubomíry Šutákovej.

(Pokračovanie zo strany 6)

OZ schválilo za overovateľov zápisnice Mgr. Katarínu Galasovú a Mgr. art. Marcela Dulloviča.

OZ zobralo na vedomie kontrolu plnenia uznesení, v platnosti ostávajú nesplnené uznesenia: 93/2015, 46/2018, 51/2019, 53/2019, 59/2019.

OZ určilo komisiu na otváranie obálok pre voľbu hlavného kontrolóra v zmysle uznesenia č. 45/2019 v zložení Mgr. Katarína Galasová, Mgr. art. Marcel Dulovič, Ing. Peter Parák, Komisia sa stretla 11.3.2019 o 17.00 hod.

OZ schválilo:

a/ predloženie žiadosti o NFP na aktivitu „občianska poriadková služba v obci Spišský Štiavnik s prítomnosťou MRK", názvom projektu „MOPS Spišský Štiavnik" v rámci výzvy OPLZ-PO5-2018-1, pričom ciele projektu sú v súlade s platným programom rozvoja obce.

b/ zabezpečenie povinného spolufinancovanie projektu minimálne vo výške 5 % z celkových oprávnených výdavkov projektu. Z celkových oprávnených výdavkov projektu vo výške 305 528,83 EUR bude spôsob povinného spolufinancovania projektu zabezpečené z vlastných zdrojov obce Spišský Štiavnik vo výške 15 276,44 EUR.

c/ zabezpečenie financovania neoprávnených výdavkov, ktoré vzniknú v priebehu realizácie projektu a budú nevyhnutné na dosiahnutie jeho cieľa.

OZ doporučilo starostke obce vstúpiť do jednania s p. Frankom o vypracovanie riešenia projektu separovaného odpadu v obci Spišský Štiavnik, aby sa znížili výdavky na odvoz doteraz neseparovaného odpadu.

OZ zobralo na vedomie plán hlavných úloh na úseku civilnej obrany, krízového riadenia, krízového plánovania a hospodárskej mobilizácie na rok 2019 a schválilo harmonogram zasadnutí krízového štábu na rok 2019.

OZ zobralo na vedomie správu o kontrolnej činnosti kontrolóra obce za rok 2018.

5.zasadnutie OZ/13.3.2019

OZ schválilo program OZ.

OZ schválilo do návrhovej a mandátovej komisie Ing. Daniela Martinka a p. Róberta Martinka, za overovateľom zápisnice taktiež Ing. Daniela Martinka a p. Róberta Martinka.

(Pokračovanie na strane 9)

Smiešky z našich školských lavíc

Ráno sa pýta pani upratovačka žiačky, ktorá postáva pred školou: „ Čo tu stojíš? Čo potrebuješ?“ Žiačka neochotne odpovedá: „Čakám na sestru, lebo sa šla vyzdvihnuť od učiteľa.“ **Na hodine prírodovedy** učiteľka rozpráva štvrtákom o poľných vtákoch. Po spoločnej návšteve kabinetu prírodopisu učiteľka dúfa, že si žiaci spomenú na bažanta poľného. Žiaľ, kde nič, tu nič. Učiteľka sa pýta: „Ako sa volá taký farebný, väčší vták, ktorý je v nížinách pri poliach pomerne bežný? Kto už videl bažanta?“ Žiaci ožijú a nadšene odpovedajú: „ Áno, vieme! Taký sklenený a má dlhý krk...! Lovina!“ Učiteľka z úžasom zisťuje, že deti myslia na pivo Zlatý bažant... (lovina po slovensky pivo) **Triedna učiteľka** karhá žiačku za neospravedlnené hodiny a pýta sa: „Prečo ťa nebola mama v škole ospravedlniť?“ Žiačka odpovedá: „ Mama tu bola, ale nevie váš názov..“(meno) **Prváčka oznamuje** triednej učiteľke:„Pani učiteľka, Daniela dnes nepríde. Ale odkazuje vám, že sa nemusíte báť, že ona sa doma aj sama zahraje na učiteľku.“

MM

Skončil sa zápis do prvého ročníka ZŠ

Prvý aprílový týždeň sa podobne ako v iných základných školách niesol v znamení zápisu do prvého ročníka. K zápisu prišlo 42 detí. Z toho len 5 detí navštevovalo aspoň jeden rok materskú školu. A takto žalostne to vyzeralo aj pri zápise. Ceruzku v ruke po prvýkrát držalo 90% detí. Podobné percento detí nerozumie slovenskému jazyku a ani slovná zásoba v ich rodnom jazyku nie je dostatočná. Po psychologických vyšetreniach školskej zrelosti zaradíme deti do nultých a prvých ročníkov. Na rodičoch ostáva, aby ešte do septembra popracovali na príprave svojich ratolestí pred nástupom na povinné vzdelávanie. ***MM***

Andersenova noc v škole

Marec sa už zvyčajne spája s knihou.

Pri tejto príležitosti sa na našej škole konala v poradí druhá Andersenova noc, ktorej sa zúčastnili žiaci 5.,6. a 7. ročníka. A nuda veru nebola. Pre žiakov bol pripravený bohatý program: dobrodružná súťaž, literárny milionár, knižný kód či nočná strašidelná hra, pri ktorej mal obavy nejeden žiak.

DD,KP, JK

Účastníci Andersenovej noci (Autor foto: archív ZŠ)

Výstava „NAJ“ kníh

„Chudobní ľudia majú veľký televízor, bohatí ľudia majú veľkú knižnicu.“ Jim Rohn

Od 15. – 19. marca 2019 prebiehala v našej škole výstava kníh. Nebola to však obyčajná výstava. Hľadali sme knihy, ktoré spĺňali tieto kritériá: NAJmenšia, NAJhrubšia, NAJtenšia, NAJdlhšia, NAJfarebnejšia, NAJstaršia, NAJzahraničná a kniha s podpisom NAJspisovateľa. Do výstavy sa zapojilo mnoho žiakov, ale aj pedagógov. Celkovo sme vystavovali 122 kníh a dvoje takmer storočné noviny. Okrem kníh žiakov zaujalo aj množstvo plagátov s informáciami o tých NAJvýnimočnejších knihách na svete. Výstava mala aj svoju vzdelávaciu časť, kde žiaci vypĺňali pracovné listy a overili si svoje vedomosti.

DD a KP

Vzácne knihy (Autor foto: archív ZŠ)

Štát si otestoval deviatakov

3. apríl 2019 bol pre našich deviatakov dňom „D". Na všetkých základných školách a osemročných gymnáziách prebehlo externé TESTOVANIE 9 – 2019.

Testovanie bolo určené žiakom 9. ročníka základných škôl a 4. ročníka gymnázií s osemročným vzdelávacím programom v SR vrátane žiakov so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami (okrem žiakov s mentálnym postihnutím). Cieľom testovania bolo získať obraz o výkonoch žiakov na výstupe z nižšieho stredného vzdelávania, porovnať výkony jednotlivých žiakov a škôl, poskytnúť školám, decíznej sfére a širokej odbornej verejnosti spätnú väzbu a komplexnejší obraz o testovaných predmetoch. Testovanými predmetmi boli matematika a slovenský jazyk a literatúra.Testované učivo malo obsahovou stránkou a úrovňou náročnosti zodpovedať platnej pedagogickej dokumentácii – Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy (nižšie sekundárne vzdelávanie) v Slovenskej republike. Podľa tohto dokumentu sa vzdelávajú aj žiaci 1. až 4. ročníka gymnázií s osemročným vzdelávacím programom. Výsledky testovania budú známe v máji 2019.

MM

Karneval

V škôlke nastal veľký zhon,
návštevníkov plný dom.
Päť šašov sa vychystalo
na návštevu zavítalo.

Najprv sa tu oni smiali,
no potom sa rozhádali.
Robili si samé prieky,
nemali sme na to lieky.

Jeden pyšný, horenos,
na ďalšieho prišla zlosť.
Lenivec sa vyvaľoval
a ten smutný kvílil, stonal.

Áno, áno veru tak,
všetko bolo naopak.
Tí, čo predtým zabávali,
smiali sa a hrali s nami,
teraz smutne chodili
a veľmi sa nudili.
Lebo nikto s nikým tak,
nebol viac už kamarát.

Smútok zalial škôlku našu,
stratila už farieb krásu.
Rozhodli sa deti naše,
pomôcť šašom vrátiť šťastie.

Do masiek sa obliekli,
trvalo to raz, dva, tri.
Pieseň šašom zaspievali,
loptičky si podávali,
hádzali ich aj chytali.

Páčili sa šašom deti,
hneď začalo slnko svietiť.

Tak sa im to zapáčilo,
že tu bolo takto živo,
načisto sa pomerili,
odmenu si zaslúžili.
Potom veľká zábava,
vo škôlke sa konala.
Dobre sa tu každý mal,
taký ma byť KARNEVAL.

im

Karneval (Autor foto: M. Javorský)

(Pokračovanie zo strany strany 7)

Mandátová a návrhová komisia OZ konštatovala, že bolo prítomných 7 z 9 poslancov (77 %) a OZ bolo uznášania schopné.
OZ zobralo na vedomie kontrolu plnenia uznesení, v platnosti ostávajú nesplnené uznesenia: 93/2015, 46/2018, 51/2019, 53/2019, 59/2019.

OZ zvolilo za obecného kontrolóra p. Ing. Angelu Františkovú a schválilo plat hlavnej kontrolórky vo výške 40 percent úväzku v zmysle podmienok výberového konania a podľa zák. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a nariadení, § 18c, odst. 1 vo výške 624,00 € mesačne a podľa § 18 c, odst. 5 mesačnú odmenu vo výške 15 % z mesačného platu, t.j. 94,00 €.
OZ zobralo na vedomie žiadosť V. R. a navrhlo, aby stavebná komisia vstúpila do jednania so zámerom výmeny pozemkov pre účely vybudovania prístupovej komunikácie k iným pozemkom.
OZ doporučilo starostke obce a veliteľovi DHZ-O zaslať odvolanie o preradení DHZ-O do skupiny B v rámci celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov hasičských jednotiek na území SR.

Za správnosť výpisu O.R.

Oznámenie o čase a mieste konania volieb do Európskeho parlamentu v roku 2019

Deň a čas konania volieb:
25.5.2019 7.00 - 22.00 hod.

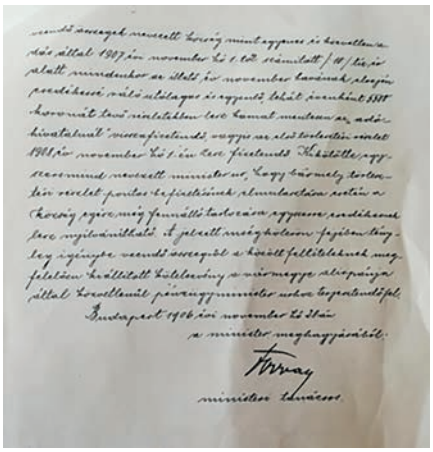
volebný okrsok č. 1, do ktorého patria ulice - ulice Hornádska, Kláštorná, Lúčna, Mlynská, Železničná stanica, Mariánske námestie, Kaštieľ, Priečna súp. číslo 1 - 274, Kvetná, Slnečná volebná miestnosť, ktorá sa bude nachádzať v Urbárskom dome v Spišskom Štiavniku, Hornádska 240, vchod zľava,

volebný okrsok č. 2, do ktorého patria ulice - ulice Hlavná, Priečna od súp.čísla 275, volebná miestnosť, ktorá sa bude nachádzať v Urbárskom dome v Spišskom Štiavniku, Hornádska 240, vchod sprava

Smutná Veľká noc v roku 1906

To, že obec Spišský Štiavnik bola v celej svojej histórii viackrát tvrdo skúšaná, sa dozvedáme z historických dokumentov o našom rodisku. Nie raz ju vyplienili tatárske hordy, nivočiaci Husiti, Bratríci, kurucké i cisárske vojská, no najväčšiu spúšť v obci spôsobil hádam červený kohút.

Udalosti z dávnej histórii sú iste mnohým Štiavničanom známe. Menej známe sú už fakty o pohromách s ohňom spojených. Kňaz a historik J. Vencko v Dejinách spišského opátstva uvádza údaje o zaznamenaných požiaroch, ktoré postihli obec v rokoch 1664, 1843, 1846, 1879, 1882, 1885 no ten najničivejší, bol hádam požiar v roku 1906, kedy na Veľký piatok 13. apríla vyhorela takmer celá dedina. Dosť dobre si nevieme dnes predstaviť obrovské utrpenie a bezmocnosť našich predkov, ktorí nemali najmenšiu šancu zdolať ničivý požiar, ktorý zachvátil nielen obydlia občanov, ale tiež ich sypance s obilím a potravinami, hospodárske budovy s krmivom pre všetky domáce zvieratá, poľnohospodárske a iné náradie. Zachvátil tiež maštale so statkom, chovné ošípané, hydinu i stajne s koňmi. Ako sa dozvedáme z dobových zápiskov od vtedy žijúcich Štiavničanov, za dve hodiny zhorela celá dedina s výnimkou obydlí želiarov na Lyčanskom a Hôrke a obecnej krčmy. Celá dedina vzbĺkla v priebehu niekoľkých minút. Oheň vyšľahol z domu na Hlavnej ulici, dnes dom pána Marczyho a veľmi rýchlo sa rozšíril na celú dedinu, čo mohol najskôr spôsobiť prudký juhovýchodný vietor meniaci svoj smer a suché počasie. Štiavničania robili čo mohli, ale všetko bolo márne. Nepomohla ani staručká mechanická ručná striekačka, ktorú za 10 zlatých v roku 1836 zhotovil na objednávku vtedajšieho richtára, prísažných a urbárnikov pre obec, majster z Tyrolska. Možno konštatovať, že ani dnešná hasičská, mnohonásobne výkonnejšia technika, by si s takýmto obrovským požiarom neporadila. Zaiste aj Dobrovoľný hasičský spolok pod vedením svojho predsedu robil, čo mohol, no živel bol mnohonásobne silnejší. Štiavničania sa chystali na Veľkonočné sviatky, ktoré ako vždy začínajú Veľkonočným trojdním. Obrady Veľkého piatku zrejme vtedajší miestny kňaz – pán kanonik Matej Kahanec odbavil už pred šestnástou hodinou, pretože Boží hrob bol už k poklone veriacich otvorený. Zbožní Štiavničania dokončievali prípravy na tieto sviatky. Gazdinky dopekali tradičné kysnuté sladké paschy k údenej šunke, riadili príbytky od špiny, dorábali kraslice, ba nezabúdali ani na osobnú hygienu. Samozrejme nezabudli ani na dodržiavanie prísneho pôstu. No činností nič netušiacich Štiavničanov nabrali v okamžiku iný smer. Zrazu sa s veľkou razanciou o pol štvrtej poobede rozkikiríkal červený kohút v dome Jána Martinka - Jaroša a veľkou rýchlosťou sa rozšíril na celú dedinu. Najbližší susedia sa najprv snažili uhasiť požiar tam, kde vypukol. I keď voda z Hornádu bola blízko, oheň sa nedarilo uhasiť, ba kohút preskakoval aj k ďalším susedom. Strechy domov tvorili v tých časoch výlučne drevené šindle a tie sa rozhoreli v okamihu. V tom zmätku ľudia nevedeli, čo skôr hasiť, no keď videli, že oheň je nezvládnuteľný, začali chvatom vynášať z príbytkov to, čo pokladali za najcennejšie. Chlapi odväzovali v stajniach bučiace kravy a erdžiace kone a vyháňali ich k vode, ženy vynášali z príbytkov najmenšie ratolesti. Do rebrinákov nahádzali periny, trochu šatstva a možno aj maľované truhlice a všetko to, čo v tom zmätku stihli. Takto naložené vozy odtiahli kone do stredu rieky, kde boli v akom - takom bezpečí. Nárek žien a plač vystrašených detí nemal konca a rozliehal sa celou dedinou. Obrovský požiar videli aj susedné dediny, obyvatelia ktorých utekali Štiavničanom na pomoc. Z dobových dokumentov sa dozvedáme, že Hranovničania sa náhlili najkratšou cestou cez Vyšné lúky. No ani pomoc susedných obcí nezabránila skaze. Dedina ľahla popolom. Povetrím sa celou Hornádskou dolinou šíril ostrý zápach zhoreniska miešaný so zápachom zhoreného dobytka, hydiny, ošípaných a iného domáceho zvieratstva. Štiavničania, špinaví od popola a sadzí, uslzení a bedákajúci, beznádejne neveriacky pozerali z bezpečnej vzdialenosti na nepredstaviteľnú skazu. Kde sa podejú? Čo len bude s nimi, keď prišli takmer o všetko? V dedine zostalo nezhorených iba zopár najchudobnejších domčekov želiarov na Lyčanskom a Hôrke. Ostala aj krčma. Zhoreli aj obecné budovy a stajne s niekoľkými obecnými býkmi a ošípanými, cirkevná škola i kostol. Richtár obce, Ján Javorský spolu s prísažnými, urbárskymi činovníkmi a najváženejšími mužmi obce museli bezodkladne riešiť vzniknutú katastrofu. Jeho dom našťastie nezhorel, tak sa radili v jeho príbytku. Najschopnejší mládenci a muži ostali dohliadať na zhorenisko, aby sa nebodaj oheň ďalej nerozšíril i na nezhorené obydlia i na okolité lesy. Čo sa dialo ďalej? Najväčšiu časť obyvateľstva prichýlili v neďalekom Kaštieli, poniektorí sa pomestili i v skromných príbytkoch želiarov a časť sa pobrala k dobrodincom do susedných dedín. Po veľkonočných sviatkoch odišla časť obyvateľov až do Smižian. (Môžeme predpokladať, že boli umiestnení v tamojšom kaštieli, ktorý bol v majetku rodiny Csákyovcov. Ten podnes stojí na začiatku dediny). Mnohí v zúfalstve uvažovali o tom, že začnú nový život na „dolnej zemi“, ba niektorí v zúfalstve lacno predali svoje majetky a pri najbližšej príležitosti odišli na skusy za veľkú mláku. Šťastím bolo, že pri takom obrovskom požiari nikto z obyvateľov obce nezahynul. Farská matrika síce hovorí, že 14. apríla zomrela Mária Anna Šutáková, no s istotou nevieme, či to bolo na následky požiaru, alebo na nejakú nemoc, mala iba 32 rokov. Slávnostné zmŕtvychvstanie Ježiša Krista odbavil pán

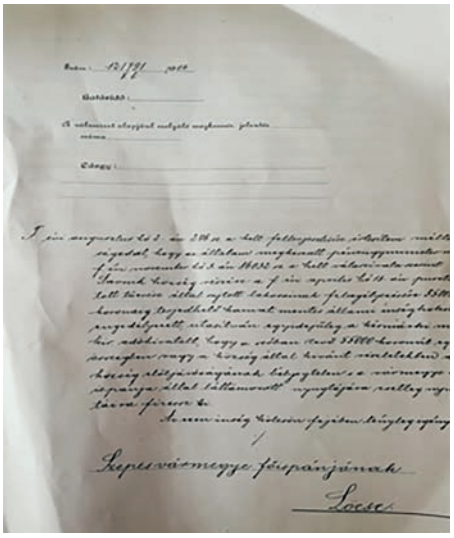

Suma pre menovanú obec priamo a bezprostredne vyplatená, bude počnúc od 1.11.1907 počas 10 rokov, vždy v príslušnom roku v novembri v prvom dni, teda v rovnakých splátkach ročne po 5500 korún bezúročne vrátená/splácaná prostredníctvom daňového úradu, čiže 1. splátka bude splatná 1.11.1908. Neodvolateľne je určené menovaným ministrom, že v prípade ak ktorákoľvek splátka nebude načas zaplatená, obec bude musieť splatiť celú zostávajúcu časť naraz. Ide o podstatnú sumu pôžičky, preto je potrebné vystaviť listiny podžupanom a doručiť ministrovi financií
Budapešť 28.11.1906 Na pokyn ministra
Ministerský radca

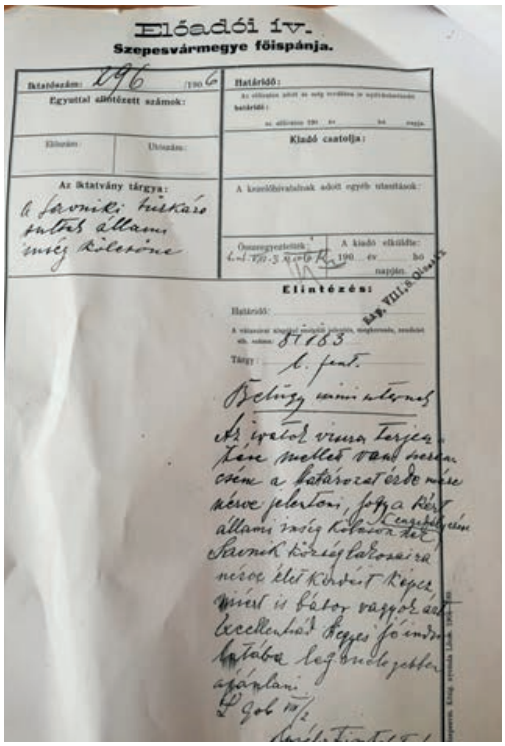
kanonik spolu s veriacimi v kostole Zvestovania Panny Márie v Kaštieli, pretože kostol v obci značne poškodil ničivý požiar. Radostné zmŕtvychvstanie bolo však v tento rok presmutné. Štyridsať dňový pôst sa neskončil, ale naberal nový rozmer. Všetci vedeli, že bude veľmi dlhý. Na znovu vybudovanie nových obydlí i celých hospodárstiev nemali Štiavničania dostatok vlastných prostriedkov, pretože škody po požiari boli nesmierne. Richtár o tejto obrovskej tragédii hneď v prvých dňoch po udalosti informoval spišského župana a zároveň prostredníctvom neho požiadal o štátnu pomoc vtedajšiu uhorskú vládu. Vraví sa, že spoločné nešťastie ľudí zbližuje a posilňuje. To zaiste platilo i o našich predkoch, pretože bez vzájomnej pomoci, by Štiavnik z popola tak rýchlo nepovstal. Rozhnevané staré rodinné a susedské spory sa zabudli a stali sa malichernými. Vzájomná súdržnosť a pomoc im pomáhala prekonávať neriešiteľné prekážky a pomaly sa zviechať z popola. Zostali im iba holé mozoľnaté ruky, kusy neobrobenej zeme a lesy. Ešte že zrno už bolo zasiate v nádeji, že bude dobrá úroda, ktorá trochu zmierni to neskutočné utrpenie. Teraz prišli na rad zemiaky. Potrebné pluhy a ostatné poľné náradie poväčšine zhorelo spolu s vozmi a konskými postrojmi. To čo niektorým gazdom ostalo, poslúžilo aj ostatným. Zároveň sa však bolo treba postarať o strechu nad hlavou a aké – také zariadenie do domácnosti. Richtár s prísažnými rozhodli, že nové obydlia v obci musia byť murované, aby sa v budúcnosti predišlo podobným pohromám. Tí majetnejší mohli stavať z tehál, chudobnejší len z „válkov" (hlina zmiešaná s posekanou slamou alebo plevami vytvarovaná v drevenej forme do menších kvádrov, ktoré sa sušili na slnku). Z takýchto válkov bola postavená väčšina obce. Na zhorené strechy bolo potrebné vhodné drevo na konštrukcie. Na krokvách v starých domoch a stodolách môžeme ešte aj dnes nájsť dátum s rokom 1906 až 1910, čo je čas zhotovenia strešnej konštrukcie po ničivom požiari. Na takúto rozsiahlu výstavbu však boli potrebné peniaze. Veľa peňazí. Richtár prostredníctvom vtedajšieho spišského župana požiadal uhorskú vládu o peňažnú pôžičku. Bezúročná pôžička vo výške 55 tis. korún bola v novembri 1906 Štiavničanom poskytnutá. Pôžičku však bolo potrebné vrátiť do 10 rokov, ročne to činilo 5 500 korún. V tých časoch to boli nemalé peniaze, keď mesačný plat úradníka činil cca 90 a robotníka 70 korún. Chlieb stál 13 halierov, topánky 12 korún. Za pôžičku museli Štiavničania ručiť urbárskym lesom a pozemkami. V podmienkach vládnej pôžičky sa hovorí o tom, že ak v priebehu splácania pôžičky dôjde k nezaplateniu jednej splátky, obec bude povinná splatiť celú pôžičku jednorázovo. Znamenalo to veľké riziko pre obec a jej obyvateľov. Skôr však ako bola pôžička v Budapešti schválená, Štiavničania si na uhradenie najnutnejších výdavkov museli zobrať pôžičku s 10% úrokom v Sobotskej šporkase. Je treba obdivovať našich predkov za ich usilovnosť a strádanie, keď popri práci na stavbách domov a hospodárstiev, popri práci na poliach a v lesoch, zabezpečovaní výchovy a obživy početných detí, dokázali pravidelné splácať dlh, ba v Urbárskej knihe z tých čias sú záznamy o tom, že popri všetkých mimoriadnych nákladoch dokázali svojim gazdovským rozumom vykazovať v urbárskej kase prebytok. Len výstavba obecných budov stála obec 3 462 korún.

Sú príkladom pre nás všetkých, ako sa dajú pri poctivej a cieľavedomej práci, zdolať tie najťažšie životné prekážky.

Text: Ing. Ján Šavel
Dokumentárna spolupráca: Mgr. Vladimír Hudzík

Voľný preklad z maďarčiny:
Na žiadosť č. 296 z 2.8. tohto roku Vašej urodzenosti oznamujem, že mnou požiadaný minister financií, podľa odpovede ktorého č. 86032 z 3.11. tohto roku, na pomoc obci Štiavnik, zničenej 13.4. tohto roku požiarom, postihnutým obyvateľom obce Štiavnik bola povolená v rozsahu do 55 000 korún bezúročná výpomoc a zároveň splnomocnený Kežmarský daňový úrad, aby spomínaných 55 000 korún v celosti, alebo podľa žiadosti obce po častiach vyplatil predstaveným obce a pod dohľadom župana oproti hodnovernému potvrdeniu.

Nadžupan spišskej župy
Sp. zn. 296/1906
Štátna pôžička pre Štiavničanov postihnutých požiarom
Ministrovi Vnútra
Popri vrátení spisov mám tú možnosť vás oboznámiť k zvažovaniu rozhodnutia povoliť žiadanú štátnu výpomocnú pôžičku, pretože so zreteľom na obyvateľov Štiavnika to je otázkou života, preto som smelý odporučiť to do pozornosti Vašej.

Dôležité telefónne čísla

Tiesňová linka 112
Hasiči 150
Záchranná služba 155
Polícia 158
Lekárska služba prvej pomoci
Poprad 712 51 11
Elektrina 0850 123 333
Plyn 0850 111 727
Poruchy verejného vodovodu
Poprad 772 95 48
Call centrum Veolia PVPS
Poprad 0850 111 800
Porucha kanalizácie v obci:
0903 605 247

OBECNÝ ÚRAD SPIŠSKÝ ŠTIAVNIK
HORNÁDSKA 241
059 14 SPIŠSKÝ ŠTIAVNIK
IČO: 00326569
TELEFÓN: +421 (52) 788 56 01- 03
WWW.SPISSKYSTIAVNIK.SK

PONDELOK: 7.00-12.00, 12.30-15.00
UTOROK: NESTRÁNKOVÝ DEŇ
STREDA: 7.00-12.00, 12.30-17.00
ŠTVRTOK: NESTRÁNKOVÝ DEŇ
PIATOK: 7.00-12.30

STAVEBNÝ ÚRAD
PONDELOK: 9.30-11.30 - ING. ZAVACKÁ

OBECNÝ SPRAVODAJCA • ŠTVRŤROČNÍK OBYVATEĽOV SPIŠSKÉHO ŠTIAVNIKA • **VYDÁVA OBEC SPIŠSKÝ ŠTIAVNIK** • REDAKČNÁ RADA: MAROŠ JAVORSKÝ, BC. MÁRIA KLEINOVÁ, OĽGA RÁKOCIOVÁ, ANTÓNIA ZUMMEROVÁ, MGR. MÁRIA MARTINKOVÁ, MGR. MARTINA MIZEROVÁ, ING. ONDREJ GALOVIČ • SK • **VYCHÁDZA V NÁKLADE 500 KS** • NEPREDAJNÉ • UZÁVIERKA NASLEDUJÚCEHO ČÍSLA BUDE 15. JÚLA 2019 • **E-MAIL: REDAKCIA@SPISSKYSTIAVNIK.SK**
DÁTUM VYDANIA: 18. APRÍLA 2019
REGISTRAČNÉ ČÍSLO EV 4002/10
ISSN 1339-5602

Podporné pohrebné združenie v našej obci...

V nedeľu 24. apríla 2019 o 15.00 hod. sa konala v Urbárskom dome v Spišskom Štiavniku výročná členská schôdza Podporného pohrebného združenia odbočky Spišský Štiavnik.

Naše členské príspevky a pomoc pri poskytovaní finančnej pomoci má na starosti pani Ľudmila Javorská, ktorá bola v minulom roku v Betliari, pri príležitosti 90. výročia založenia Podporného pohrebného združenia na Slovensku, ocenená za dlhoročnú prácu. Ústredie PPZ je v Betliari a v súčasnosti má vyše 46 000 členov v 214 odbočkách. Hlavným poslaním združenia je vzájomná podpora členov, pomoc pri organizovaní dôstojného pohrebu a poskytovanie finančnej pomoci. Členom PPZ sa môže stať občan vo veku 18 – 55 rokov. Jednorazové zápisné je odstupňované podľa veku:
0,- eur od 18 rokov do 35 rokov
5,- eur nad 35 rokov a do 45 rokov
10,- eur nad 45 rokov a do 55 rokov.
Základný ročný členský príspevok je stanovený na 15,- eur. Výška finančnej pomoci, v prípade úmrtia, sa pohybuje od 145,- do 420,- eur, podľa dĺžky členstva v PPZ. Bližšie a podrobnejšie informácie nájdete na www.ppzbetliar.sk

Martina Mizerová, členka PPZ

Ilustračné foto (Autor foto: M. Javorský)

Zhromaždenie pozemkového spoločenstva

Urbárske pozemkové spoločenstvo majiteľov lesov a pôdy v Spišskom Štiavniku pozýva všetkých svojich podielnikov na zhromaždenie, ktoré sa uskutoční

28.4.2019 (nedeľa) o 15.00 hod v sále Urbárskeho domu v Spišskom Štiavniku.
Prezentácia prítomných podielnikov bude prebiehať od 14.00 hod.

Vaša účasť na valnom zhromaždení je potrebná z dôvodu uznášania schopnosti. V prípade, že sa zhromaždenia nemôžete zúčastniť, splnomocníte blízku osobu. Ak nemáte blízku osobu, môžete splnomocniť niektorého člena výboru a splnomocnenie doručiť urbárskemu spoločenstvu.

výbor urbárskeho pozemkového spoločenstva